Nicolaus <de Lyra> [Oth.]: Biblia latina. [Enth.:] Postilla / Nicolaus de Lyra [u.a.]
Nürnberg: Anton Koberger, 1485 Seite 494

uitat(is): apprehēdētqꝫ senes vrbis illiꝰ virū ⁊ verberabūt illū: ꝯdēnantes insuꝑ centū siclis argenti q̊s dabit pr̄i puelle: q̄m diffamauit nomē pessimū suꝑ virginē isr̄l: Habebitqꝫ eā vxorē ⁊ non poterit dimittere oīb diebꝫ vite sue. [z] Quod si verū ē qđ obijcit: ⁊ nō ē in puella īuēta virginitas [a] eijciēt eā extra fores domꝰ pr̄is sui: [b] ⁊ lapidibꝫ obruent viri ciuitatis illiꝰ ⁊ morieẗ q̄m fecit nephas ī isr̄l vt fornicareẗ in domo pr̄is sui: ⁊ auferes malū de medio tui. [c] Si dormierit vir cū vxore alteriꝰ vterqꝫ morieẗ. i. adulter ⁊ adultera: ⁊ auferes malum de isr̄l. Si puellā virginē despōderit vir ⁊ īuenerit eā aliq̄s ī ciuitate ⁊ cōcubuerit cū ea educes vtrūqꝫ ad portā ciuitat(is) illiꝰ: ⁊ lapidibꝫ obruent: puella quia nō clamauit cū eēt ī ciuitate: vir q2 hūiliauit vxorē ꝓximi sui: ⁊ auferes maluz de medio tui. Sin aūt in agro reperit vir puellā q̄ despōsata ē et apprehēdēs cōcubuerit cū ea: ipse morieẗ solꝰ: puella nihil patieẗ nec est rea mort(is): q̄m sicut latro cōsurgit cōtra fratrē suū ⁊ occidit aīaz eiꝰ: ita ⁊ puella perpessa ē. Sola erat in agro clamauit: ⁊ nullꝰ affuit q̇ liberaret eā. [e] Si īuenerit vir puellā virginē q̄ nō habet spōsū ⁊ apprehēdēs cōcubuerit cū illa ⁊ res ad iudiciū venēit dabit q̇ dormiuit cū ea patri puelle q̇nq̄ginta siclos argēti ⁊ hēbit eā vxorē: q2 hūiliauit illaz Nō poterit dimittere eaz cūct(is) diebꝫ vite sue. [f] Non accipiet hō vxorē pr̄is sui nec reuelabit operimētuz eius

Ca. xxiij.

[a] Non intrbit eunuchꝰ attrit(is) vl' āputat(is) testicul' ⁊ absciso veretro ecclesiā dn̄i. Nō igredietur māzer h̄ ē de scorto natꝰ in ecclesiaz dn̄i vsqꝫ ad decimā generationē. Ammonites ⁊ moabites etiaz pꝰ decimā generatiōez n̄ itrabūt eccl'iaz dn̄i īeternū: q2 noluerūt vob occurrere cū pane ⁊ aq̄ ī via q̄n egressi est(is) ð egypto: ⁊ q2 ꝯduxerīt ꝯtra te balaā filiū beor de mesopotamia syrie vt malediceret tibi: ⁊ noluit dn̄s deꝰ tuꝰ audire balaā: vertitqꝫ

cum: sicut habeẗ Judic. ix. c. Jerūt ligna vt vngerent super se regem ⁊c. ⁊ in pluribus alijs locis.

x Apprehendētqꝫ senes vrbis virū illū: si cōuictꝰ fuerit de falsa accusatōe. y Et verberabunt illū. i. facient corā se verberari. ista tn̄ verberatio nō debet excedē. xl. ictū: vt h̄r infra. xxv. ca. Ex hoc etiā patet ꝙ vir et vxor nō ꝑ iudicabātur ad paria etiam in fidelitate thori. q2 vir deficiēs in ꝓbatōne impositi crimis nō puniebaẗ ſm legē talionis. s. morte sicut vxor. silr̄ vir poterat hr̄e plr̄es vxores: ⁊ nō ecōuerso. ⁊ vir poterat repudiare vxorez ⁊ nō ecōuerso. z Quod si verū est qđ obiecit. s. eam fuisse cognitā post affidatōem.

a Eijcient eaz ext̄ fores domus patris sui. in verecūdia parētū: q̄ ī domo sua nutrierūt tātū malum.

b Et lapidibꝰ obruēt. ex q̊ patz ꝙ nō accusabaẗ de fractōe virginitatis an̄ affidatōem viro. q2 tale peccatū nō puniẗ morte: vt ī fine huiꝰ. c. ⁊ Exo. xxij. ca.

c Si dormierit vir. Hic agiẗ de adulterio pꝰ cōtractū m̄rimonium ꝑpetrato: qđ puniẗ morte adulteri ⁊ adultere.

d Si puellaz. Hic agiẗ de fractiōe virginitat(is) imposita puelle post affidatōem viri: que tn̄ erat an̄ ꝯsumatōnem matrimonij. ⁊ sic iste casus differt a p̄cedēti in quo vir imponebat vxori iam ducte culpā: eam nō esse virginem inuētaz ab eo in ꝯsūmatiōe m̄rimonij. ⁊ si hoc accidat in ciuitate vbi puella ꝑ clamorē poterat adiutoriū habere ⁊ tacuit: vterqꝫ debet mori. s. puella ⁊ vir qui ꝯcubuit cū ea. Si aūt extra ciuitatē vbi non poterat habere adiutoriū ꝑ clamorē: solꝰ vir debet mori. q2 lex interp̄taẗ factū in ꝑtez meliorē. s. ꝙ puella clamauerit ⁊ cognita fuerit ꝑ violentiā. ⁊ ex hoc habeẗ argumentū ꝙ dubia sint in meliorē ꝑtem interp̄tanda.

e Si inuenerit vir. Hic reprimiẗ ꝯcupiscibilis ꝯ̄tū ad stuprū. q2 agiẗ de puella deflorata ab aliquo anteq̄ꝫ esset alicui affidata. ⁊ de tali determiat lex ꝙ vir eā deflorās debet dare patri puelle. l. siclos argenti ꝓ iniuria sibi facta. q2 puella erat in eius tutela. ⁊ cuz hoc tenetur eā accipe vxorē si pater puelle voluerit sibi dare nec pꝰ ea poterit eā repudiare. Sz si pr̄ puelle dare noluerit q2 est potētior vel nobilior seu alia ratione: nihilominus vir ille tenebaẗ dare patri puelle p̄dictos. l. siclos vt habetur Exod. xxij. ⁊ si non posset soluere tenebaẗ ad equiualētiam seruire: seu ꝑ aliā viam satisfacere.

f Non accipiet. Hic refrenatur cōcupiscibilis ꝯ̄tuz ad incestuz: vt nullus accipiat in vxorez nouercā suam. q2 hoc reuertiẗ in verecundiam patris cum vir et vxor sit vna caro: ⁊ ideo vxor patris nō debet esse subiecta filio. cum igitur vxor sit subiecta viro scđz matrimōij legem: contra reuerentiā filij ad patrez quā debet ei de iure naturali est ꝙ accipiat nouercaz suā in vxorem. et ideo. ij. Regū. xvj. dicit ꝙ absalō fedauit patrem suū dauid ingrediendo ad concubinas eius. propter quod in detestatōem huius criminis precipiūtur interfici vir ⁊ mulier de tali crīmie cōuicti Leui. xx. c.

Capitulū. xxiij.

Non intrbit eunuchus. Postq̄ꝫ declarata sūt ea q̄ pertinent ad ordinationem partis irascibilis ⁊ concupiscibilis: hic consequēter ponunẗ ea que pertinent ad ordinationez partis rationalis. ⁊ p̄mo attendēdo ad bonū ꝯmune. secūdo ad bonum singularis persone: ibi. Non trades seruuz. Prima in duas scđm ꝙ bonum cōmune est attendendū tempore pacis et tempore belli. secunda ibi. Quando egressus fueris aduersus hostes. Circa primum sciendum ꝙ bonum cōmune maxime pacis tempore ex tribus cōseruatur. Primum est si bona et honesta cōnubia cōiungantur. quia per hoc bona proles procreatur. Secunduz est si persone imunde a diuinis elongētur. Tercium si persone viles ⁊ defectuose ad honores ⁊ regimē ꝑpl'i nō admittantur. ⁊ scđm hoc litera ista tripliciter exponiẗ. Primo modo sic. dicunt enim hebrei ꝙ per ingressuz in ecclesia dei a quo repelluntur hic alique persone et gentes: et alique ad semper: ⁊ alique ad tempus: intelligitur cōtractus matrimonij cum muliere israelitica: a quo impediūtur impotētes ad generandū. quia non est ibi bonuz prolis: ⁊ patientes defectū nataliū propter vilitatē originis. Ammonite ⁊ moabite repelluntur ad sp̄ ꝓpt̄ peccatū ꝯtra populum israel ꝯmissum. ⁊ egyptij ⁊ ydumei ad tempus

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-254/0493
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG